



RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

advies 73.928/1
van 25 juli 2023

avis 73.928/1
du 25 juillet 2023

over

sur

een ontwerp van koninklijk
besluit 'tot wijziging van het
koninklijk besluit van
20 oktober 2015 betreffende
het op de markt aanbieden van
pyrotechnische artikelen en tot
opheffing van het koninklijk
besluit van 3 maart 2010
betreffende het in de handel
brengen van pyrotechnische
artikelen'

un projet d'arrêté royal
'modifiant l'arrêté royal du
20 octobre 2015 concernant la
mise à disposition sur le
marché d'articles
pyrotechniques et portant
abrogation de l'arrêté royal du
3 mars 2010 concernant la
mise sur le marché d'articles
pyrotechniques'

Op 23 juni 2023 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Economie verzocht binnen een termijn van dertig dagen, van rechtswege verlengd tot 9 augustus 2023,^(*) een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 oktober 2015 betreffende het op de markt aanbieden van pyrotechnische artikelen en tot opheffing van het koninklijk besluit van 3 maart 2010 betreffende het in de handel brengen van pyrotechnische artikelen’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 18 juli 2023. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Chantal BAMPs en Toon MOONEN, staatsraden, Johan PUT, assessor, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Arne CARTON, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Wilfried VAN VAERENBERGH, eerste voorzitter.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 25 juli 2023.

*

Le 23 juin 2023, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre de l'Économie à communiquer un avis dans un délai de trente jours, prorogé de plein droit jusqu'au 9 août 2023 ^(**), sur un projet d'arrêté royal ‘modifiant l'arrêté royal du 20 octobre 2015 concernant la mise à disposition sur le marché d'articles pyrotechniques et portant abrogation de l'arrêté royal du 3 mars 2010 concernant la mise sur le marché d'articles pyrotechniques’.

Le projet a été examiné par la première chambre le 18 juillet 2023. La chambre était composée de Marnix VAN DAMME, président de chambre, Chantal BAMPs et Toon MOONEN, conseillers d'État, Johan PUT, assesseur, et Wim GEURTS, greffier.

Le rapport a été présenté par Arne CARTON, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Wilfried VAN VAERENBERGH, premier président.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 25 juillet 2023.

*

(*) Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, *in fine*, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat deze termijn van rechtswege wordt verlengd met vijftien dagen wanneer hij begint te lopen tussen 15 juli en 31 juli of wanneer hij verstrijkt tussen 15 juli en 15 augustus.

(**) Ce délai résulte de l'article 84, § 1^{er}, alinéa 1^{er}, 2°, *in fine*, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, qui précise que ce délai est prolongé de plein droit de quinze jours lorsqu'il prend cours du 15 juillet au 31 juillet ou lorsqu'il expire entre le 15 juillet et le 15 août.

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit strekt in hoofdzaak tot het wijzigen van het koninklijk besluit van 20 oktober 2015 ‘betreffende het op de markt aanbieden van pyrotechnische artikelen’. Daarmee wordt een gedeeltelijke omzetting beoogd van richtlijn 2013/29/EU van het Europees Parlement en de Raad van 12 juni 2013 ‘betreffende de harmonisatie van de wetgevingen van de lidstaten inzake het op de markt aanbieden van pyrotechnische artikelen’ (artikel 1 van het ontwerp). Er wordt een verwijzing naar een inmiddels opgeheven koninklijk besluit vervangen door een verwijzing naar het koninklijk besluit van 25 april 2016 ‘inzake uitrusting van zeeschepen en de organisatie van het markttoezicht’ (artikel 2). Tevens wordt een nieuw artikel 15/1 ingevoegd inzake machtigingen en vereisten voor personen met een gespecialiseerde kennis (artikel 3). Daarnaast wordt het koninklijk besluit van 3 maart 2010 ‘betreffende het in de handel brengen van pyrotechnische artikelen’ opgeheven (artikel 4).

3. De ontworpen regeling vindt rechtsgrond in artikel 1, eerste lid, van de wet van 28 mei 1956 ‘betreffende ontplofbare en voor deflagratie vatbare stoffen en mengsels en de daarmee geladen tuigen’, en in de artikelen IX.4 en IX.11 van het Wetboek van economisch recht, aan welke bepalingen wordt gerefereerd in de aanhef van het ontwerp.

VORMVEREISTEN

4. Er werd aan de gemachtigde gevraagd of het in artikel IX.4, § 1, van het Wetboek van economisch recht voorgeschreven vormvereiste werd nagekomen. De gemachtigde deelde in dat verband het volgende mee:

“Artikel IX.4, § 1, van het WER voorziet inderdaad een raadpleging en de raadpleging kan gebeuren via een adviesaanvraag aan de bijzondere raadgevende commissie Verbruik.

Artikel II.5, 1, van het WER voorziet echter een afwijking van deze raadpleging in bepaalde gevallen. Voor besluiten die een loutere omzetting zijn van harmonisatiemaatregelen genomen op Europees niveau, is de raadpleging van adviesorganen voorzien door dit Wetboek niet verplicht, maar zullen deze besluiten ter kennis worden gebracht aan deze adviesorganen.

Dit is hier het geval vermits artikel 2 van het ontwerp koninklijk besluit een eenvoudige omzetting is van artikel 2 van de richtlijn die voorziet dat de richtlijn niet van toepassing is op uitrusting onder toepassingsgebied van richtlijn 96/98/EG (met betrekking op uitrusting van zeeschepen). Artikel 2 van het besluit stelt de uitrusting van zeeschepen buiten het toepassingsgebied van de richtlijn pyrotechnische artikelen.

Deze richtlijn 96/98/EG werd ingetrokken en vervangen door richtlijn 2014/90/EU. Ze werd omgezet door het koninklijk besluit van 25 april 2016 inzake uitrusting van zeeschepen en de organisatie van het markttoezicht (...).”

Artikel II.5 van het Wetboek van economisch recht luidt:

“Voor besluiten die een loutere omzetting zijn van harmonisatiemaatregelen genomen op Europees vlak, zijn de raadplegingen van adviesorganen voorzien door dit Wetboek, niet verplicht, maar zullen deze besluiten ter kennis worden gebracht van deze adviesorganen.

Ontwerpen van besluiten die invulling geven aan een door de maatregel voorziene beleidsrange of die andere elementen bevatten die de omzetting van de maatregel als zodanig te buiten gaan, dienen echter wel ter advies te worden voorgelegd.”

Wat betreft artikel 2 van het ontwerp kan worden ingestemd met de analyse van de gemachtigde. Voor artikel 3 van het ontwerp dient als rechtsgrond evenwel ook een beroep te worden gedaan op artikel IX.4 van het Wetboek van economisch recht.¹ Artikel 3 van het ontwerp voorziet immers, zonder basis in het Europees recht, in een uitzondering op de algemene verplichting voor personen met gespecialiseerde kennis om in het bezit te zijn van een kwalificatiecertificaat. Er ligt dus een ontwerp van koninklijk besluit voor dat verder gaat dan de loutere omzetting van harmonisatiemaatregelen genomen op Europees vlak, hetgeen impliceert dat alsnog zal moeten worden voldaan aan het in artikel IX.4, § 1, van het Wetboek van economisch recht, voorgeschreven vormvereiste.

Indien de aan de Raad van State voorgelegde tekst ten gevolge van het vervullen van het voornoemde vormvereiste nog wijzigingen zou ondergaan,² moeten de gewijzigde of toegevoegde bepalingen, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, aan de afdeling Wetgeving worden voorgelegd.

¹ Zie RvS, nr. 245.051 van 2 juli 2019, bvba Original e.a., met vooral de bespreking van het tweede middel; in het verslag aan de Koning bij het koninklijk besluit van 20 oktober 2015 wordt, in overeenstemming hiermee, verduidelijkt dat de betrokken “[i]nbreuken op dit besluit (...) bijgevolg [zullen] worden opgespoord en vastgesteld conform het Wetboek van economisch recht”; zie eveneens adv.RvS 66.698/1 van 3 december 2019 over een ontwerp van koninklijk besluit ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 oktober 2015 betreffende het op de markt aanbieden van pyrotechnische artikelen’, opmerking 4.

² Namelijk andere wijzigingen dan diegene waarvan in het advies melding zal worden gemaakt of wijzigingen die ertoe strekken tegemoet te komen aan hetgeen in het advies zal worden opgemerkt.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 1

5. Richtlijn 2013/29/EU van het Europees Parlement en de Raad van 12 juni 2013 is reeds in ruime mate in het interne recht omgezet en het om advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit heeft dan ook slechts een gedeeltelijke omzetting van die richtlijn tot voorwerp. In artikel 1 van het ontwerp wordt dan ook beter geschreven “Dit besluit voorziet in de gedeeltelijke omzetting van ...”.

Artikel 3

6. In het ontworpen artikel 15/1, derde lid, van het koninklijk besluit van 20 oktober 2015 wordt melding gemaakt van “fakkels voor gebruik op de spoorweg”. Uit de toelichting van de gemachtigde blijkt dat de verwijzing naar dergelijke fakkels betrekking heeft op een product dat behoort tot de categorie van “andere pyrotechnische artikelen dan vuurwerk en pyrotechnische artikelen voor theatergebruik, die weinig gevaar opleveren”.³ Het opnemen van die categorie van pyrotechnische artikelen in het ontworpen artikel 15/1, derde lid, van het koninklijk besluit van 20 oktober 2015, dat een afwijking inhoudt op de in het eerste lid van dat artikel vermelde verplichting voor personen met gespecialiseerde kennis om in het bezit te zijn van een kwalificatiecertificaat, lijkt weinig zin te hebben. Afgezien van het vereiste inzake een minimale leeftijd⁴ gaat het immers om producten die consumenten vrij kunnen kopen en gebruiken en waarvoor de hoedanigheid van “persoon met gespecialiseerde kennis” niet moet worden aangetoond. De vermelding van “fakkels voor gebruik op de spoorweg” lijkt derhalve beter te worden weggelaten in het ontworpen artikel 15/1, derde lid, van het koninklijk besluit van 20 oktober 2015.

7. Benevens de onder randnummer 6 vermelde “fakkels voor gebruik op de spoorweg”, wordt in het ontworpen artikel 15/1, derde lid, van het koninklijk besluit van 20 oktober 2015, ook nog melding gemaakt van “knalsein en voor spoorwegdoeleinden”, die naar het zeggen van de gemachtigde producten zijn die behoren tot categorie P2 in de zin van artikel 6, lid 1, tweede alinea, c), ii, van richtlijn 2013/29/EU en waaromtrent de hoedanigheid van “persoon met gespecialiseerde kennis” moet worden aangetoond. De lidstaten moeten in dat geval de Commissie op de hoogte stellen van de procedures volgens welke zij personen met gespecialiseerde kennis identificeren en machtigen.⁵

³ Zie artikel 6, lid 1, tweede alinea, c), i), van richtlijn 2013/39/EU (categorie P1).

⁴ Zie artikel 7, lid 1, b), van richtlijn 2013/29/EU en artikel 13, § 1, van het koninklijk besluit van 20 oktober 2015.

⁵ Artikel 6, lid 2, van richtlijn 2013/39/EU.

In dat verband rijst de vraag of een regeling waarbij alle personeelsleden van een spoorwegbeheerder of spoorwegonderneming worden beschouwd als “perso[nen] met gespecialiseerde kennis”⁶ wel verenigbaar is met de doelstelling van richtlijn 2013/29/EU en met de finaliteit van inzonderheid artikel 6, lid 2, ervan. Deze laatste bepaling impliceert dat lidstaten door middel van een “procedure” komen tot de identificatie van personen met een gespecialiseerde kennis, hetgeen niet valt gelijk te stellen met een automatische, algemene en niet nader gespecificeerde kwalificatie van alle personeelsleden van een spoorwegbeheerder of spoorwegonderneming als zijnde “perso[nen] met gespecialiseerde kennis” zonder dat op enig moment in een toetsing van de vereiste hoedanigheid wordt voorzien.

Hierover om nadere toelichting verzocht, deelde de gemachtigde het volgende mee:

“De ontwerpregeling voorziet dat personeelsleden van een spoorwegbeheerder of een spoorwegonderneming worden beschouwd als personen met een gespecialiseerde kennis in het kader van hun beroepsactiviteit en uitsluitend voor specifieke pyrotechnische artikelen, namelijk knalseinen voor spoorwegdoeleinden en fakkels voor gebruik op de spoorweg. Deze personen krijgen toestemming om knalseinen voor spoorwegdoeleinden en fakkels voor gebruik op de spoorweg te hanteren en/of te gebruiken. De afwijking voor deze personeelsleden geldt dus uitsluitend voor twee soorten pyrotechnische artikelen die zij hanteren en/of gebruiken in het kader van hun beroepsactiviteit. Professioneel vuurwerk voor vermaak van categorie F4, theatervuurwerk voor podiumgebruik van categorie T2 of zelfs andere pyrotechnische artikelen van categorie P2 die geen knalseinen voor spoorwegdoeleinden en fakkels voor gebruik op de spoorweg zijn, zoals bijvoorbeeld pyrotechnische patronen voor schietwerken, de zogenaamde pyrotechnische rock breaking cartridges, vallen buiten de afwijking. Certificaten van personen met gespecialiseerd gebruik vermelden steeds de categorie pyrotechnische artikelen waarop ze van toepassing is (F4, T2 en/of P2) en in geval van de restcategorie P2 ‘andere pyrotechnische artikelen’, zelfs nog specifiek de soort, vermits het gebruik van deze zeer verschillende soorten pyrotechnische artikelen andere vaardigheden en kennis kan vereisen om deze veilig te kunnen hanteren.

Er zijn slechts een beperkt aantal fabrikanten van deze knalseinen voor spoorwegdoeleinden en fakkels voor gebruik op de spoorweg. Men treft deze artikelen ook niet aan bij groot- of kleinhandelaars. De Belgische spoorwegbeheerder (Infrabel) en spoorwegonderneming (NMBS) voeren deze artikelen rechtstreeks in van bij de fabrikant naar het vergunde centrale opslagmagazijn dat zij respectievelijk beheren te Haren – Brussel en Mechelen. Vanuit deze centrale opslagplaats worden de artikelen verdeeld naar kleinere opslagplaatsen die ze ook in eigen beheer hebben en vervolgens worden beperkte hoeveelheden van deze pyrotechnische artikelen bewaard nabij de plaatsen van gebruik en ook beperkt aan boord van de treinen. De operatoren houden ook bij hoeveel artikelen binnenkomen en buitengaan.

Hoewel we in de ontwerpregeling geen extra omkadering of eisen opleggen aan de betrokken operatoren, gaan we er wel vanuit dat deze in het kader van de algemene verplichtingen die voortvloeien uit de arbeids- en welzijnswetgeving, om te voldoen aan hun verplichtingen als werkgever naar hun personeelsleden toe, er zorg voor zullen dragen dat de knalseinen en spoorwegfakkels alleen aan personeel beschikbaar zal gesteld worden dat opgeleid is om deze artikelen veilig te gebruiken en dat effectief nood heeft aan deze artikelen. Gelet op de gesloten bevoorradingsketen van deze artikelen, intern aan de

⁶ Bijvoorbeeld ook personeelsleden die geen fysieke arbeid verrichten op het spoor zelf, maar die werken op de hoofdzetel.

betrokken ondernemingen, en de verantwoordelijkheden die Infrabel, NMBS en eventueel buitenlandse ondernemingen op het Belgische spoor dragen naar hun personeel, wordt ervan uitgegaan dat het niet nodig was om die strikter of strenger te omkaderen.

Het is dus niet de bedoeling van de regeling dat alle personeelsleden van een spoorwegbeheerder of spoorwegonderneming worden beschouwd ‘persoon met gespecialiseerde kennis’ (dus ook bijvoorbeeld personeel dat geen arbeid verricht op het spoor zelf, maar bijvoorbeeld werkt op de hoofdzetel), maar uitsluitend in het kader van hun beroepsactiviteit – die zinsnede in de regeling is belangrijk. En de betrokken personeelsleden worden dus ook niet beschouwd als ‘personen met gespecialiseerde kennis’ die zich dus ook bijvoorbeeld professioneel vuurwerk van categorie F4 of pyrotechnische artikelen voor theatergebruik van categorie T2 zouden kunnen aanschaffen, wat uiteraard niet de bedoeling kan zijn.

Gelet op de hiervoor geschetste context, zijn we van oordeel dat de regeling wel verenigbaar is met het kader van richtlijn 2013/29/EU. Het gaat immers om een algemene, bij reglement voorziene regelingsprocedure waarbij een specifieke, duidelijk afgeijnde doelgroep, namelijk personeelsleden van een spoorwegbeheerder of een spoorwegonderneming in het kader van hun beroepsactiviteit, worden beschouwd als ‘persoon met gespecialiseerde kennis’ en dit uitsluitend voor spoorwegknalsteinen en spoorwegfakkels.”

De toelichting van de gemachtigde ten spijt, blijft de vaststelling dat het ontwerp op een te algemene wijze in een vrijstelling voorziet voor alle personeelsleden van een spoorwegbeheerder of spoorwegonderneming. Dat deze personen worden beschouwd als personen met gespecialiseerde kennis “in het kader van hun beroepsactiviteit”, zoals vermeld wordt in het ontworpen artikel 15/1, derde lid, van het koninklijk besluit van 20 oktober 2015, verandert daar niets aan. De vraag blijft of een dergelijke algemene categorisering van een groep van personen als “perso[nen] met gespecialiseerde kennis”, zonder daarbij ten aanzien van bijvoorbeeld de werkgevers in een uitdrukkelijke verplichting tot het evalueren van die kennis op individueel niveau te voorzien, wel mogelijk is op grond van richtlijn 2013/29/EU. Vastgesteld moet worden dat er in dat verband in het ontwerp geen enkele afbakening gebeurt en dat in het ontworpen artikel 15/1, derde lid, van het koninklijk besluit van 20 oktober 2015, wordt uitgegaan van een generieke omschrijving van een niet nader en derhalve onvoldoende gespecificeerde groep van “perso[en] met gespecialiseerde kennis”.⁷

8. De regeling in het ontworpen artikel 15/1, derde lid, van het koninklijk besluit van 20 oktober 2015, is beperkt tot personeelsleden van een spoorwegbeheerder of spoorwegonderneming, terwijl ook andere categorieën van personen professioneel pyrotechnisch materiaal gebruiken. In dit verband om nadere toelichting verzocht, deelde de gemachtigde het volgende mee:

“Het verschil dat gemaakt kan worden met andere gebruikers van andere pyrotechnische artikelen en de verantwoording die ingeroepen kan worden voor de

⁷ De door de gemachtigde aangedragen argumenten kunnen aan die conclusie geen afbreuk doen. Zo wijst de gemachtigde erop dat de werkgevers er zorg voor zullen dragen dat de betrokken producten enkel ter beschikking van personeel zal gesteld worden dat opgeleid is om deze artikelen veilig te gebruiken. De ontworpen regeling laat immers onvoorwaardelijk het gebruik van bepaalde pyrotechnische materialen toe door personeelsleden zonder kwalificatiecertificaat, zonder daarbij bijkomende verplichtingen op te leggen aan de werkgevers. De gemachtigde verwijst in dit verband ook naar de gesloten bevoorradingsketen als verantwoording, maar er valt niet in te zien hoe het procedé van levering van pyrotechnische artikelen hiervoor een verantwoording zou kunnen uitmaken.

bijzondere regeling, ligt enerzijds in de aard van het gebruik en anderzijds in de aard van het pyrotechnisch artikel zelf.

Het klopt dat professionele vuurwerkmakers legitiem gebruik maken van vuurwerk van categorie F4, professionele pyrotechnici hanteren pyrotechnische artikelen die bestemd zijn voor binnenshuis of buitenshuis plaatsvindend podiumgebruik, met inbegrip van film- en tv-producties of soortgelijke vormen van gebruik, het zogenaamde “pyrotechnische artikelen voor theatergebruik” van categorie T2 en deskundige schietmeesters gebruiken bijvoorbeeld ‘rock breaking cartridges’ van categorie P2.

Het verschil met al deze toepassingen is dat in tegenstelling tot bij pyrotechnische artikelen voor vermaak die gebruikt worden bij vuurwerkspektakels, of ander professionele toepassingen zoals afbraakwerkzaamheden met pyrotechnische artikelen, de spoorwegknalseinen en de spoorwegfakkels gebruikt worden om de veiligheid van de werknemers van de spoorwegondernemingen te verbeteren. Het gebruik van deze artikelen is dan wel geen Europese verplichting (Nederland legt bijvoorbeeld een equivalent elektronisch licht- en geluidssignalisatie op), maar de Belgische spoorwegbeheerder kiest er vooralsnog voor om, in overleg met haar personeel, het gebruik van deze pyrotechnische artikelen in haar interne veiligheidsprocedures op te leggen. Deze pyrotechnische knalseinen bijvoorbeeld geven bij een doorkomst van een spoorvoertuig niet alleen een luid geluidssignaal maar ook een fysiek waarneembare drukgolf. De bijzondere regeling voor knalseinen en spoorwegfakkels is dus te verantwoorden door het gebruik als veiligheidsartikel, in tegenstelling tot vuurwerk, theatervuurwerk of andere pyrotechnische artikelen zoals pyrotechnische patronen voor springwerken op werven. De gebruikers zijn beperkt en de toepassing van deze artikelen is ook uitsluitend op spoorwerven. Bovendien is er in tegenstelling tot vuurwerkafstekers, pyrotechnici voor theater of special effects en schietmeesters voor pyrotechnische schietwerken geen opleidingsinstelling binnen Europa die deze opleiding aanbiedt. Mochten we de spoorwegmaatschappijen en spoorwegbeheerder deze opleiding laten organiseren en laten voldoen aan dezelfde criteria als voor pyrotechnische artikelen voor vermaak of pyrotechnische patronen voor springwerken, zou dit niet op korte termijn te realiseren zijn en ook een enorme investering vereisen die niet proportioneel is tot de doelstelling, namelijk er zorg voor dragen dat sommige pyrotechnische artikelen uitsluitend beschikbaar mogen zijn voor personen die over de nodige kennis, vaardigheden en ervaring beschikken. De enige ‘vrijgestelde’ personen zijn immers de werknemers, de personeelsleden van een spoorwegbeheerder of een spoorwegonderneming, en uitsluitend in het kader van hun beroepsactiviteit en uitsluitend voor deze specifieke pyrotechnische artikelen, knalseinen voor spoorwegdoeleinden en fakkels voor gebruik op de spoorweg van categorie P2.

Of er nog andere pyrotechnische artikelen in deze categorie P2 aanwezig zijn die een gelijkaardige vrijstelling zou mogen genieten met dezelfde argumentatie, valt niet uit te sluiten. Het geval van de spoorwegknalseinen en spoorwegfakkels is pas laat, tijdens markttoezichtactiviteiten, naar boven gekomen. Gelet op de gesloten aanleverketen en het beperkt en specifiek gebruik (je komt deze artikelen niet tegen bij groothandelaars of kleinhandelaars) was er bij de initiële omzetting van de vorige richtlijn niet aan dit specifiek geval gedacht. Er zijn momenteel ook geen personen met gespecialiseerde kennis voor knalseinen die aan de huidige regeling voldoen.

Een artikel dat momenteel nog onderzocht wordt en waar in de toekomst mogelijk ook nog een bijzondere regeling voor uitgewerkt dient te worden zijn noodsignalen die zowel onder de richtlijn pyrotechnische artikelen (2013/29/EU) vallen alsook onder de richtlijn ‘uitrusting voor zeeschepen’ (2014/90/EU). Sommige pyrotechnische artikelen (i.c. parachutepijlen) voldoen aan de voorschriften van beide richtlijnen, dragen de etikettering van beide richtlijnen, maar afhankelijk van het eindgebruik als reddingsmiddel is ofwel de ene ofwel de andere richtlijn van toepassing. Indien de richtlijn inzake uitrusting

van zeeschepen niet van toepassing is, wat in geval van pleziervaart het geval is, is de richtlijn pyrotechnische artikelen van toepassing. In dit laatste geval zijn deze artikelen van categorie P2 dus ze mogen alleen aan personen met gespecialiseerde kennis aangeboden worden. Het zijn echter ook reddingsmiddelen die de betrokkene verplicht moet bijhebben. Voor al deze recreanten is het mogelijk dat we ook nog een bijzondere regeling zullen moeten uitwerken. Deze artikelen zijn ook lang onder de radar gebleven omdat ze ook in de handel gebracht worden als uitrusting voor zeeschepen waar de regeling voor pyrotechnische artikelen niet van toepassing is. Maar hierover lopen de discussies met de FOD Mobiliteit en Vervoer nog. Om deze reden kunnen we op dit moment nog geen sluitende regeling treffen om die situatie op te lossen, maar dat lijkt ons geen reden om een oplossing voor de spoorwegbeheerders en spoorwegondernemingen nog langer uit te stellen.”

De Raad van State, afdeling Wetgeving, beschikt niet over de feitelijke kennis om te beoordelen of – indien al zou kunnen aangenomen worden dat een dergelijke regeling in overeenstemming is met het Europees recht – er in het licht van het grondwettelijk gewaarborgde gelijkheidsbeginsel ook voor andere categorieën van personen in een gelijkaardige regeling inzake het gebruik van professioneel pyrotechnisch materiaal dient te worden voorzien of dat er zal moeten kunnen worden verantwoord waarom de ontworpen regeling uitsluitend ten aanzien van personeelsleden van een spoorwegbeheerder of spoorwegonderneming wordt uitgewerkt. In de mate dat er, zoals de gemachtigde aangeeft, voor een deel van de scheepvaartsector nog een dergelijke regeling dient tot stand te worden gebracht, verdient het aanbeveling om dergelijke regeling alsnog in het ontwerp te integreren.

9. In het licht van wat voorafgaat zal de afwijkingsbepaling van het ontworpen artikel 15/1, derde lid, van het koninklijk besluit van 20 oktober 2015 aan een bijkomend onderzoek moeten worden onderworpen. Er moet worden nagegaan of de betrokken bepaling in het ontwerp kan worden behouden, dan wel op welke wijze deze in voorkomend geval het best wordt aangepast.

Artikel 4

10. De overgrote meerderheid van de artikelen van het door artikel 4 van het ontwerp op te heffen koninklijk besluit van 3 maart 2010 zijn reeds opgeheven door artikel 55 van het koninklijk besluit van 20 oktober 2015. De zinsnede “gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 15 september 2013, 6 mei 2015 en 20 oktober 2015” wordt dan ook het best vervangen door de zinsnede “gedeeltelijk opgeheven bij het koninklijk besluit van 20 oktober 2015”.

*

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1^{er}, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique et l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE ET FONDEMENT JURIDIQUE DU PROJET

2. Le projet d'arrêté royal soumis pour avis a essentiellement pour objet de modifier l'arrêté royal du 20 octobre 2015 'concernant la mise à disposition sur le marché d'articles pyrotechniques'. Il vise ainsi à transposer partiellement la directive 2013/29/UE du Parlement européen et du Conseil du 12 juin 2013 'relative à l'harmonisation des législations des États membres concernant la mise à disposition sur le marché d'articles pyrotechniques' (article 1^{er} du projet). Le projet remplace une référence à un arrêté royal entre-temps abrogé par une référence à l'arrêté royal du 25 avril 2016 'relatif aux équipements marins et à l'organisation de la surveillance de marché' (article 2). En outre, un nouvel article 15/1 concernant les agréments des personnes ayant des connaissances particulières et les exigences y relatives est inséré (article 3). Par ailleurs, l'arrêté royal du 3 mars 2010 'relatif à la mise sur le marché d'articles pyrotechniques' est abrogé (article 4).

3. Le régime en projet trouve son fondement juridique dans l'article 1^{er}, alinéa 1^{er}, de la loi du 28 mai 1956 'relative aux substances et mélanges explosibles ou susceptibles de déflager et aux engins qui en sont chargés' et dans les articles IX.4 et IX.11 du Code de droit économique, auxquels le préambule du projet fait référence.

FORMALITÉS

4. Il a été demandé au délégué si la formalité prescrite à l'article IX.4, § 1^{er}, du Code de droit économique a été accomplie. À ce propos, le délégué a communiqué ce qui suit :

« Artikel IX.4, § 1, van het WER voorziet inderdaad een raadpleging en de raadpleging kan gebeuren via een adviesaanvraag aan de bijzondere raadgevende commissie Verbruik.

Artikel II.5, 1, van het WER voorziet echter een afwijking van deze raadpleging in bepaalde gevallen. Voor besluiten die een loutere omzetting zijn van harmonisatiemaatregelen genomen op Europees niveau, is de raadpleging van adviesorganen voorzien door dit Wetboek niet verplicht, maar zullen deze besluiten ter kennis worden gebracht aan deze adviesorganen.

Dit is hier het geval vermits artikel 2 van het ontwerp koninklijk besluit een eenvoudige omzetting is van artikel 2 van de richtlijn die voorziet dat de richtlijn niet van toepassing is op uitrusting onder toepassingsgebied van richtlijn 96/98/EG (met betrekking op uitrusting van zeeschepen). Artikel 2 van het besluit stelt de uitrusting van zeeschepen buiten het toepassingsgebied van de richtlijn pyrotechnische artikelen.

Deze richtlijn 96/98/EG werd ingetrokken en vervangen door richtlijn 2014/90/EU. Ze werd omgezet door het koninklijk besluit van 25 april 2016 inzake uitrusting van zeeschepen en de organisatie van het markttoezicht (...) ».

L'article II.5 du Code de droit économique s'énonce comme suit :

« Pour les arrêtés résultant d'une simple transposition de mesures d'harmonisation sur le plan européen, les consultations des organes d'avis prévues par le présent Code, ne sont pas obligatoires, mais ceux-ci seront portées à la connaissance de ces organes d'avis.

Les projets d'arrêté qui concrétisent la marge politique prévue par la mesure ou qui contiennent d'autres éléments qui dépassent la transposition de la mesure en tant que telle, doivent cependant être soumis pour avis ».

En ce qui concerne l'article 2 du projet, on peut se rallier à l'analyse du délégué. Toutefois, en ce qui concerne l'article 3 du projet, il faut également invoquer à titre de fondement juridique l'article IX.4 du Code de droit économique⁸. En effet, l'article 3 du projet prévoit, sans qu'il existe de fondement à cet effet dans le droit européen, une exception à l'obligation générale pour les personnes ayant des connaissances particulières d'être en possession d'un certificat de qualification. Le projet d'arrêté royal à l'examen va donc au-delà de la simple transposition de mesures d'harmonisation sur le plan européen, ce qui implique que la formalité prescrite à l'article IX.4, § 1^{er}, du Code de droit économique devra encore être accomplie.

Si l'accomplissement de la formalité susmentionnée devait encore donner lieu à des modifications du texte soumis au Conseil d'État⁹, les dispositions modifiées ou ajoutées devraient être soumises à la section de législation, conformément à la prescription de l'article 3, § 1^{er}, alinéa 1^{er}, des lois sur le Conseil d'État.

EXAMEN DU TEXTE

Article 1^{er}

5. La directive 2013/29/UE du Parlement européen et du Conseil du 12 juin 2013 a déjà été transposée, dans une large mesure, en droit interne et le projet d'arrêté royal soumis pour avis n'a dès lors pour objet qu'une transposition partielle de cette directive. Mieux vaudrait par conséquent écrire à l'article 1^{er} du projet « Le présent arrêté transpose partiellement ... ».

⁸ Voir C.E., n° 245.051 du 2 juillet 2019, S.P.R.L. Original e.a., essentiellement l'examen du deuxième moyen ; conformément à ce qui précède, le rapport au Roi accompagnant l'arrêté royal du 20 octobre 2015 précise que « [l]es infractions [concernées] au présent arrêté seront par conséquent recherchées et constatées conformément au Code de droit économique » ; voir également l'avis C.E. 66.698/1 du 3 décembre 2019 sur un projet d'arrêté royal 'modifiant l'arrêté royal du 20 octobre 2015 concernant la mise à disposition sur le marché d'articles pyrotechniques', observation 4.

⁹ À savoir d'autres modifications que celles dont fait état le présent avis ou que celles visant à répondre aux observations formulées dans le présent avis.

Article 3

6. L'article 15/1, alinéa 3, en projet, de l'arrêté royal du 20 octobre 2015 fait mention de « pétards de chemin de fer ». Il ressort des explications du délégué que la référence à de tels pétards concerne un produit qui appartient à la catégorie des « articles pyrotechniques, autres que les artifices de divertissement et les articles pyrotechniques destinés au théâtre, qui présentent un risque faible »¹⁰. La mention de cette catégorie d'articles pyrotechniques à l'article 15/1, alinéa 3, en projet, de l'arrêté royal du 20 octobre 2015, qui déroge à l'obligation pour les personnes ayant des connaissances particulières d'être en possession d'un certificat de qualification, prévue à l'alinéa 1^{er} de cet article, paraît peu judicieuse. En effet, abstraction faite de l'exigence d'un âge minimal¹¹, il s'agit de produits que les consommateurs peuvent acheter et utiliser librement et pour lesquels la qualité de « personne ayant des connaissances particulières » ne doit pas être démontrée. Il semble dès lors préférable d'omettre la mention de « pétards de chemin de fer » à l'article 15/1, alinéa 3, en projet, de l'arrêté royal du 20 octobre 2015.

7. Outre les « pétards de chemin de fer » mentionnés au point 6, l'article 15/1, alinéa 3, en projet, de l'arrêté royal du 20 octobre 2015 fait encore mention également d'« artifices de signalisation utilisés sur le réseau ferroviaire » qui, selon le délégué, sont des produits appartenant à la catégorie P2 au sens de l'article 6, paragraphe 1, deuxième alinéa, c), ii, de la directive 2013/29/UE et à propos desquels la qualité de « personne ayant des connaissances particulières » doit être démontrée. Dans ce cas, les États membres doivent informer la Commission de leurs procédures d'identification et d'agrément des personnes ayant des connaissances particulières¹².

À cet égard, la question se pose de savoir si un régime qui considère tous les membres du personnel d'un gestionnaire de l'infrastructure ferroviaire ou d'une société des chemins de fer comme « des personnes ayant des connaissances particulières »¹³ est effectivement compatible avec l'objectif de la directive 2013/29/UE et avec la finalité, notamment, de son article 6, paragraphe 2. Cette dernière disposition implique que les États membres identifient les personnes ayant des connaissances particulières au moyen d'une « procédure », ce qui ne peut être assimilé à une qualification automatique, générale et non spécifiée de tous les membres du personnel d'un gestionnaire de l'infrastructure ferroviaire ou d'une société des chemins de fer en tant que « personnes ayant des connaissances particulières », sans qu'il ne soit à un moment donné prévu de contrôler la qualité requise.

Invité à fournir des précisions à ce sujet, le délégué a communiqué ce qui suit :

« De ontwerpregeling voorziet dat personeelsleden van een spoorwegbeheerder of een spoorwegonderneming worden beschouwd als personen met een gespecialiseerde kennis in het kader van hun beroepsactiviteit en uitsluitend voor specifieke pyrotechnische

¹⁰ Voir l'article 6, paragraphe 1, deuxième alinéa, c), i), de la directive 2013/29/UE (catégorie P1).

¹¹ Voir l'article 7, paragraphe 1, b), de la directive 2013/39/UE et l'article 13, § 1^{er}, de l'arrêté royal du 20 octobre 2015.

¹² Article 6, paragraphe 2, de la directive 2013/29/UE.

¹³ Par exemple également les membres du personnel qui n'effectuent pas un travail physique sur les voies ferrées elles-mêmes, mais qui travaillent au siège social.

artikelen, namelijk knalseinen voor spoorwegdoeleinden en fakkels voor gebruik op de spoorweg. Deze personen krijgen toestemming om knalseinen voor spoorwegdoeleinden en fakkels voor gebruik op de spoorweg te hanteren en/of te gebruiken. De afwijking voor deze personeelsleden geldt dus uitsluitend voor twee soorten pyrotechnische artikelen die zij hanteren en/of gebruiken in het kader van hun beroepsactiviteit. Professioneel vuurwerk voor vermaak van categorie F4, theatervuurwerk voor podiumgebruik van categorie T2 of zelfs andere pyrotechnische artikelen van categorie P2 die geen knalseinen voor spoorwegdoeleinden en fakkels voor gebruik op de spoorweg zijn, zoals bijvoorbeeld pyrotechnische patronen voor schietwerken, de zogenaamde pyrotechnische rock breaking cartridges, vallen buiten de afwijking. Certificaten van personen met gespecialiseerd gebruik vermelden steeds de categorie pyrotechnische artikelen waarop ze van toepassing is (F4, T2 en/of P2) en in geval van de restcategorie P2 “andere pyrotechnische artikelen”, zelfs nog specifiek de soort, vermits het gebruik van deze zeer verschillende soorten pyrotechnische artikelen andere vaardigheden en kennis kan vereisen om deze veilig te kunnen hanteren.

Er zijn slechts een beperkt aantal fabrikanten van deze knalseinen voor spoorwegdoeleinden en fakkels voor gebruik op de spoorweg. Men treft deze artikelen ook niet aan bij groot- of kleinhandelaars. De Belgische spoorwegbeheerder (Infrabel) en spoorwegonderneming (NMBS) voeren deze artikelen rechtstreeks in van bij de fabrikant naar het vergunde centrale opslagmagazijn dat zij respectievelijk beheren te Haren – Brussel en Mechelen. Vanuit deze centrale opslagplaats worden de artikelen verdeeld naar kleinere opslagplaatsen die ze ook in eigen beheer hebben en vervolgens worden beperkte hoeveelheden van deze pyrotechnische artikelen bewaard nabij de plaatsen van gebruik en ook beperkt aan boord van de treinen. De operatoren houden ook bij hoeveel artikelen binnenkomen en buitengaan.

Hoewel we in de ontwerpregeling geen extra omkadering of eisen opleggen aan de betrokken operatoren, gaan we er wel vanuit dat deze in het kader van de algemene verplichtingen die voortvloeien uit de arbeids- en welzijnswetgeving, om te voldoen aan hun verplichtingen als werkgever naar hun personeelsleden toe, er zorg voor zullen dragen dat de knalseinen en spoorwegfakkels alleen aan personeel beschikbaar zal gesteld worden dat opgeleid is om deze artikelen veilig te gebruiken en dat effectief nood heeft aan deze artikelen. Gelet op de gesloten bevoorradingsketen van deze artikelen, intern aan de betrokken ondernemingen, en de verantwoordelijkheden die Infrabel, NMBS en eventueel buitenlandse ondernemingen op het Belgische spoor dragen naar hun personeel, wordt ervan uitgegaan dat het niet nodig was om die strikter of strenger te omkaderen.

Het is dus niet de bedoeling van de regeling dat alle personeelsleden van een spoorwegbeheerder of spoorwegonderneming worden beschouwd ‘persoon met gespecialiseerde kennis’ (dus ook bijvoorbeeld personeel dat geen arbeid verricht op het spoor zelf, maar bijvoorbeeld werkt op de hoofdzetel), maar uitsluitend in het kader van hun beroepsactiviteit – die zinsnede in de regeling is belangrijk. En de betrokken personeelsleden worden dus ook niet beschouwd als ‘personen met gespecialiseerde kennis’ die zich dus ook bijvoorbeeld professioneel vuurwerk van categorie F4 of pyrotechnische artikelen voor theatergebruik van categorie T2 zouden kunnen aanschaffen, wat uiteraard niet de bedoeling kan zijn.

Gelet op de hiervoor geschetste context, zijn we van oordeel dat de regeling wel verenigbaar is met het kader van richtlijn 2013/29/EU. Het gaat immers om een algemene, bij reglement voorziene regelingsprocedure waarbij een specifieke, duidelijk afgelijnde doelgroep, namelijk personeelsleden van een spoorwegbeheerder of een spoorwegonderneming in het kader van hun beroepsactiviteit, worden beschouwd als ‘persoon met gespecialiseerde kennis’ en dit uitsluitend voor spoorwegknalseinen en spoorwegfakkels ».

En dépit des explications du délégué, il demeure que le projet prévoit d'une manière trop générale une exemption pour tous les membres du personnel d'un gestionnaire de l'infrastructure ferroviaire ou d'une société des chemins de fer. Le fait que ces personnes soient considérées comme des personnes ayant des connaissances particulières « dans le cadre de leur activité professionnelle », comme le mentionne l'article 15/1, alinéa 3, en projet, de l'arrêté royal du 20 octobre 2015, n'y change rien. La question reste de savoir si une telle catégorisation générale d'un groupe de personnes en tant que « personnes ayant des connaissances particulières », sans prévoir à cet effet une obligation expresse à l'égard des employeurs, par exemple, d'évaluer ces connaissances au niveau individuel, est effectivement possible en vertu de la directive 2013/29/UE. Force est de constater que le projet ne procède à aucune délimitation à cet égard et que l'article 15/1, alinéa 3, en projet, de l'arrêté royal du 20 octobre 2015 se base sur une définition générique d'un groupe non précisé et dès lors insuffisamment spécifié de « personnes ayant des connaissances particulières »¹⁴.

8. Le régime prévu à l'article 15/1, alinéa 3, en projet, de l'arrêté royal du 20 octobre 2015 est limité aux membres du personnel d'un gestionnaire de l'infrastructure ferroviaire ou d'une société des chemins de fer, alors que d'autres catégories de personnes utilisent également du matériel pyrotechnique professionnel. Invité à fournir des précisions à ce sujet, le délégué a répondu ce qui suit :

« Het verschil dat gemaakt kan worden met andere gebruikers van andere pyrotechnische artikelen en de verantwoording die ingeroepen kan worden voor de bijzondere regeling, ligt enerzijds in de aard van het gebruik en anderzijds in de aard van het pyrotechnisch artikel zelf.

Het klopt dat professionele vuurwerkmakers legitiem gebruik maken van vuurwerk van categorie F4, professionele pyrotechnici hanteren pyrotechnische artikelen die bestemd zijn voor binnenshuis of buitenshuis plaatsvindend podiumgebruik, met inbegrip van film- en tv-producties of soortgelijke vormen van gebruik, het zogenaamde "pyrotechnische artikelen voor theatergebruik" van categorie T2 en deskundige schietmeesters gebruiken bijvoorbeeld 'rock breaking cartridges' van categorie P2.

Het verschil met al deze toepassingen is dat in tegenstelling tot bij pyrotechnische artikelen voor vermaak die gebruikt worden bij vuurwerkspektakels, of ander professionele toepassingen zoals afbraakwerkzaamheden met pyrotechnische artikelen, de spoorwegknalseinen en de spoorwegfakkels gebruikt worden om de veiligheid van de werknemers van de spoorwegondernemingen te verbeteren. Het gebruik van deze artikelen is dan wel geen Europese verplichting (Nederland legt bijvoorbeeld een equivalent elektronisch licht- en geluidssignalisatie op), maar de Belgische spoorwegbeheerder kiest er vooralsnog voor om, in overleg met haar personeel, het gebruik van deze pyrotechnische artikelen in haar interne veiligheidsprocedures op te leggen. Deze pyrotechnische knalseinen bijvoorbeeld geven bij een doorkomst van een spoorvoertuig niet alleen een luid geluidssignaal maar ook een fysiek waarneembare drukgolf. De bijzondere regeling voor knalseinen en spoorwegfakkels is dus te verantwoorden door het gebruik als

¹⁴ Les arguments avancés par le délégué ne peuvent rien changer à cette conclusion. Ainsi, le délégué souligne que les employeurs veilleront à ce que les produits concernés soient uniquement mis à la disposition de membres du personnel formés à un usage sûr de ces articles. En effet, le régime en projet autorise l'utilisation inconditionnelle de certains matériaux pyrotechniques par des membres du personnel ne disposant pas d'un certificat de qualification, sans imposer dans cette optique des obligations supplémentaires aux employeurs. Le délégué renvoie à cet égard également à la chaîne d'approvisionnement fermée à titre de justification, mais on n'aperçoit pas comment le procédé de fourniture d'articles pyrotechniques pourrait constituer une justification à cette fin.

veiligheidsartikel, in tegenstelling tot vuurwerk, theatervuurwerk of andere pyrotechnische artikelen zoals pyrotechnische patronen voor springwerken op werven. De gebruikers zijn beperkt en de toepassing van deze artikelen is ook uitsluitend op spoorwerven. Bovendien is er in tegenstelling tot vuurwerkafstekers, pyrotechnici voor theater of special effects en schietmeesters voor pyrotechnische schietwerken geen opleidingsinstelling binnen Europa die deze opleiding aanbiedt. Mochten we de spoorwegmaatschappijen en spoorwegbeheerder deze opleiding laten organiseren en laten voldoen aan dezelfde criteria als voor pyrotechnische artikelen voor vermaak of pyrotechnische patronen voor springwerken, zou dit niet op korte termijn te realiseren zijn en ook een enorme investering vereisen die niet proportioneel is tot de doelstelling, namelijk er zorg voor dragen dat sommige pyrotechnische artikelen uitsluitend beschikbaar mogen zijn voor personen die over de nodige kennis, vaardigheden en ervaring beschikken. De enige 'vrijgestelde' personen zijn immers de werknemers, de personeelsleden van een spoorwegbeheerder of een spoorwegonderneming, en uitsluitend in het kader van hun beroepsactiviteit en uitsluitend voor deze specifieke pyrotechnische artikelen, knalseinen voor spoorwegdoeleinden en fakkels voor gebruik op de spoorweg van categorie P2.

Of er nog andere pyrotechnische artikelen in deze categorie P2 aanwezig zijn die een gelijkaardige vrijstelling zou mogen genieten met dezelfde argumentatie, valt niet uit te sluiten. Het geval van de spoorwegknalseinen en spoorwegfakkels is pas laat, tijdens markttoezichtactiviteiten, naar boven gekomen. Gelet op de gesloten aanleverketen en het beperkt en specifiek gebruik (je komt deze artikelen niet tegen bij groothandelaars of kleinhandelaars) was er bij de initiële omzetting van de vorige richtlijn niet aan dit specifiek geval gedacht. Er zijn momenteel ook geen personen met gespecialiseerde kennis voor knalseinen die aan de huidige regeling voldoen.

Een artikel dat momenteel nog onderzocht wordt en waar in de toekomst mogelijk ook nog een bijzondere regeling voor uitgewerkt dient te worden zijn noodsignalen die zowel onder de richtlijn pyrotechnische artikelen (2013/29/EU) vallen alsook onder de richtlijn 'uitrusting voor zeeschepen' (2014/90/EU). Sommige pyrotechnische artikelen (i.c. parachutepijlen) voldoen aan de voorschriften van beide richtlijnen, dragen de etikettering van beide richtlijnen, maar afhankelijk van het eindgebruik als reddingsmiddel is ofwel de ene ofwel de andere richtlijn van toepassing. Indien de richtlijn inzake uitrusting van zeeschepen niet van toepassing is, wat in geval van pleziervaart het geval is, is de richtlijn pyrotechnische artikelen van toepassing. In dit laatste geval zijn deze artikelen van categorie P2 dus ze mogen alleen aan personen met gespecialiseerde kennis aangeboden worden. Het zijn echter ook reddingsmiddelen die de betrokkene verplicht moet bijhebben. Voor al deze recreanten is het mogelijk dat we ook nog een bijzondere regeling zullen moeten uitwerken. Deze artikelen zijn ook lang onder de radar gebleven omdat ze ook in de handel gebracht worden als uitrusting voor zeeschepen waar de regeling voor pyrotechnische artikelen niet van toepassing is. Maar hierover lopen de discussies met de FOD Mobiliteit en Vervoer nog. Om deze reden kunnen we op dit moment nog geen sluitende regeling treffen om die situatie op te lossen, maar dat lijkt ons geen reden om een oplossing voor de spoorwegbeheerders en spoorwegondernemingen nog langer uit te stellen ».

Le Conseil d'État, section de législation, n'a pas connaissance des éléments de fait lui permettant d'apprécier si – à supposer qu'il puisse être admis qu'un tel régime soit conforme au droit européen – à la lumière du principe d'égalité garanti par la Constitution, un régime analogue relatif à l'utilisation de matériel pyrotechnique professionnel devrait également être prévu pour d'autres catégories de personnes ou s'il faudra pouvoir justifier pourquoi le régime en projet est élaboré exclusivement à l'égard de membres du personnel d'un gestionnaire de l'infrastructure ferroviaire ou d'une société des chemins de fer. Dans la mesure où, comme l'indique le délégué,

un tel régime doit encore être élaboré pour une partie du secteur de la navigation, il est recommandé d'intégrer également ce régime dans le projet.

9. À la lumière de ce qui précède, la disposition dérogatoire de l'article 15/1, alinéa 3, en projet, de l'arrêté royal du 20 octobre 2015 devra être soumise à un examen complémentaire. Il faudra vérifier si la disposition concernée peut être maintenue dans le projet, ou de quelle manière il est préférable de l'adapter, le cas échéant.

Article 4

10. La grande majorité des articles de l'arrêté royal du 3 mars 2010 à abroger par l'article 4 du projet ont déjà été abrogés par l'article 55 de l'arrêté royal du 20 octobre 2015. Dès lors, il serait préférable de remplacer le segment de phrase « modifié par les arrêtés royaux des 15 septembre 2013, 6 mai 2015 et 20 octobre 2015 » par le segment de phrase « partiellement abrogé par l'arrêté royal du 20 octobre 2015 ».

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Wim GEURTS

Marnix VAN DAMME